

**AKADEMIA MUZYCZNA IM. I.J. PADEREWSKIEGO W POZNANIU**  
**WYDZIAŁ DYRYGENTURY CHÓRALNEJ, EDUKACJI MUZYCZNEJ I MUZYKO KOŚCIELNEJ**

<b>Moduł/Przedmiot:</b>	Historia Muzyki z Literaturą Muzyczną			<b>Kod modułu:</b>	
<b>Koordinator modułu:</b>				<b>Punkty ECTS:</b>	3
<b>Status przedmiotu:</b>	Podstawowy	<b>Rodzaj zajęć:</b>	Wykład	<b>Ilość godzin:</b>	60
<b>Wydział:</b>	IV	<b>Kierunek:</b>	Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej		
<b>Specjalności:</b>	Dyrygentura Chóralna, Edukacja Muzyczna, Muzyka Kościelna	<b>Profil studiów:</b>	Ogólnoakademicki		
<b>Forma studiów:</b>	Stacjonarne	<b>Język:</b>	Polski		
<b>Umiejscowienie w siatce godzin:</b>					
<b>Semestr I:</b>		<b>Semestr II:</b>		<b>Semestr III:</b>	30 h, zaliczenie
<b>Semestr IV:</b>	30 h, kolokwium	<b>Semestr V:</b>		<b>Semestr VI:</b>	

<b>Prowadzący zajęcia</b>	<b>AS. AGNIESZKA CHWASTEK</b>
<b>Cele i założenia modułu</b>	Znajomość cech twórczości muzycznej poszczególnych okresów, umiejętność przyporządkowania kompozytorów w odpowiednim okresie historycznym, opanowanie wiedzy porządkującej podstawowe fakty z historii muzyki. Znajomość tła filozoficzno-estetycznego danej epoki, jej cech charakterystycznych, zwłaszcza w kontekście twórczości muzycznej. Umiejętność wskazywania i omawiania procesów mających wpływ na kształt twórczości muzycznej. Znajomość najważniejszych dzieł muzycznych.
<b>Wymagania wstępne</b>	Ogólna wiedza dotycząca okresów w historii muzyki, głównych stylów i kompozytorów, a także gatunków muzycznych. Niezbędna jest znajomość podstawowych terminów, związanych z zasadami muzyki, harmonią, formami, analizą dzieła.

<b>TREŚCI PROGRAMOWE MODUŁU (przedmiotu)</b>	<b>Liczba godzin</b>
<b>Semestr I</b>	
<b>Semestr II</b>	
<b>Semestr III</b>	
Zakres przedmiotu obejmuje dzieje muzyki europejskiej – zachodnioeuropejski krąg kulturowy od starożytności do współczesności.	
1) Muzyka Starożytnej Grecji i Rzymu.	2
2) Muzyczne średniowiecze: muzyka w pierwszych wiekach Kościoła; początki i rozwój wielogłosowości (Szkoła St. Martiale, Szkoła Notre Dame, Ars Antiqua, Ars Nova, włoskie Trecento); muzyka świecka – trubadury, truwerzy, minnesingerzy;	6
3) Renesans w muzyce: muzyczne korzenie Renesansu – twórczość Johna Dunstable’a; generacje kompozytorów franko-flamandzkich – przedstawiciele, cechy twórczości, dzieła; muzyka świecka – rozwój madrygału; szkoła rzymska i Giovanni Pierluigi da Palestrina; szkoła wenecka i rozwój	9

polichóralności; Claudia Monteverdi – kompozytor przełomu renesansu i baroku; muzyka na ziemiach polskich;	
4) Barok: estetyczne podstawy baroku (monodia, basso continuo, teoria afektów); powstanie i rozwój opery (dramma per musica, opera florencka, wenecka, neapolitańska – cechy, dzieła, twórcy); wielkie osobowości: Heinrich Schutzt, J. S. Bach, J. F. Haendel, A. Vivaldi; rozwój form instrumentalnych, wokalnych i instrumentalno-wokalnych (opera, oratorium, pasja, kantata, sonata, concerto grosso, koncert solowy, suita, itd.), muzyka na ziemiach polskich;	11
5) Okres przejściowy barok – klasycyzm. Szkoła mannheimska, kształtowanie się orkiestry.	2
<b>Semestr IV</b>	
6) Klasycyzm: informacje ogólne (tło filozoficzno-estetyczne, ramy chronologiczne epoki); klasycy wiedeńscy, formy i gatunki epoki.	6
7) Romantyzm: tło filozoficzno-estetyczne, ramy chronologiczne, specyfika epoki; romantyczna pieśń solowa; rozwój opery w XIX wieku; muzyka programowa; muzyka fortepianowa XIX wieku; symfonia romantyczna; najważniejsi twórcy XIX wieku;	10
8) Przełom XIX i XX wieku – specyfika tego czasu, twórcy i charakterystyka ich dzieł, impresjonizm, ekspresjonizm.	2
9) I połowa XX wieku – specyfika muzyki tego czasu; najważniejsze nurty i kierunki rozwoju w muzyce (m.in. dodekafonia, neoklasycyzm, futuryzm, punktualizm, aleatoryzm, muzyka elektroniczna, itd.);	8
10) II połowa XX wieku – kierunki rozwoju, twórcy, dzieła;	4

	Kod efektu	EFEKTY KSZTAŁCENIA MODUŁU (przedmiotu)	Efekt kształcenia w obszarze kształcenia
Wiedza (W)	W01	Zna najważniejsze pojęcia związane z chronologią dziejów muzyki – epoki, nurty, style. Posiada wiedzę dotyczącą kierunków rozwoju muzyki poszczególnych epok, w tym muzyki współczesnej.	A1A_W01 A1A_W03 A1A_W04
	W02	Zna najważniejszych kompozytorów w historii muzyki oraz ich dzieła.	A1A_W01
	W03	Ma ugruntowaną wiedzę o gatunkach i formach muzycznych, i przemianach techniki kompozytorskiej.	A1A_W02
	W04	Zna podstawowe leksykony, encyklopedie i czasopisma z zakresu wiedzy o muzyce, jej historii, literaturze i kompozytorach.	A1A_W03
Umiejętności (U)	U01	Potrafi scharakteryzować poszczególne epoki w historii muzyki, omawiając w szczególności tło filozoficzno-estetyczne oraz najważniejsze nurty i tendencje danego czasu.	A1A_U09 A1A_U10
	U02	Potrafi omówić muzyczne wyznaczniki poszczególnych epok, wskazuje ich genezę oraz uzasadnia wpływ na dalszy rozwój muzyki.	A1A_U02 A1A_U03
	U03	Potrafi prawidłowo przyporządkować poszczególnych twórców i ich dzieła do określonych epok, wskazując na ich cechy charakterystyczne.	A1A_U02 A1A_U03
Kompetencje społeczne (K)	K01	Umie posługiwać się fachową terminologią muzyczną, szczególnie przy wydawaniu własnych sądów i opinii oraz konstruktywnej krytyki	A1A_K05 A1A_K04
	K02	Umie gromadzić, analizować i korzystać w sposób krytyczny z różnych dostępnych źródeł informacji.	A1A_K01

<b>Metody kształcenia</b>	<b>wykład problemowy</b>
	<b>wykład konwersatoryjny</b>
	<b>wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień</b>

<b>praca z tekstem i dyskusja</b>
<b>analiza (studium) przypadków</b>
<b>praca indywidualna</b>
<b>praca w grupach</b>
<b>prezentacja nagrań CD i DVD</b>
<b>aktywizacja („burza mózgów”, metoda „śniegowej kuli”, konstruowanie „map umysłu”)</b>

Metody weryfikacji efektów kształcenia	Wymagania końcowe – zaliczenie roku, forma oceny	Nr efektu					
	kolokwium ustne	W01	W02	U01	U02	U03	K01
	kolokwium pisemne	W03					
	test ewaluacyjny wiedzy	W01	W02	W03			
	projekt, prezentacja	W02	W04	K02			

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu	<b>Warunki zaliczenia:</b>	Warunki zaliczenia semestralnego – czynny udział w zajęciach, przygotowanie prezentacji na wybrany temat.
	<b>Warunki egzaminu:</b>	Egzamin dwuetapowy: 1) Test obejmujący podstawowe zagadnienia z zakresu historii muzyki 2) Omówienie zadanego zagadnienia

NAKLAD PRACY STUDENTA	Ilość godzin:	Punkty ECTS:
Godziny realizowane przy udziale nauczyciela akademickiego <i>(zajęcia dydaktyczne, konsultacje)</i>	60	
Encyklopedia Ilość godzin samodzielnej pracy studenta	40	

### Literatura podstawowa

The New Grove Dictionary, MGG, **Encyklopedia Muzyczna PWM** – omawiane na zajęciach hasła oraz kompozytorzy;

#### STAROŻYTNOŚĆ

Landels J., Muzyka Starożytnej Grecji i Rzymu,

West, Muzyka Starożytnej Grecji,

#### ŚREDNIOWIECZE

J. Harper, Formy i układ liturgii zachodniej od X do XVIIIw.

Ks. E. Hinz, Chorał gregoriański,

K. Morawska, Średniowiecze, seria: Historia muzyki polskiej

H. Feicht, Studia nad muzyką polskiego średniowiecza, Kraków 1975

Ewa Obińska, Liryka prowansalskich rycerzy, „Ruch Muzyczny” 1978

#### RENESANS

M. Perz, Giovanni Pierluigi da Palestrina, czyli między świętością i nudą doskonałości, „Canor” 1995/3

Alan Atlas, Renaissance Music,  
H. Feicht, Polifonia renesansu,  
K. Morawska, Renesans, seria: Historia muzyki polskiej  
A. i Z. Szwejkowscy, Wacław z Szamotuł, renesansowy muzyk i poeta

### **BAROK**

Bukofzer M., Muzyka w epoce baroku, Warszawa 1970  
Historia muzyki w XVII wieku, pod red. Z. Szwejkowskiego, Muzyka we Włoszech II: Technika polichóralna, Kraków 2000  
Historia muzyki w XVII wieku, pod red. Z. Szwejkowskiego, Muzyka we Włoszech III: Madrygał wielogłosowy, Kraków 2001,  
Obińska E., Claudio Monteverdi. Życie i twórczość, Gdańsk 1993  
Durr A., Kantaty Jana Sebastiana Bacha, Lublin 2004,

### **KLASYCYZM**

Manifesty literackie „burzy i naporu”. Opr. G. Kozielek, Wrocław 1988  
S. Łobaszewska, Style muzyczne. Tl/1 Kraków 1960  
M. Piotrowska, Paradygmat europejski w muzyce klasycznej, w Dziedzictwo europejskie a polska kultura muzyczna w dobie przemian, red. A. Czekanowska, Kraków 1995  
A. Einstein, Mozart. Człowiek i dzieło  
D. Grout, A short Story of Opera, NY 1988  
R.D. Golianek, Tradycja barokowa w Wielkie Mszy c-moll W.A. Mozarta, „Muzyka” 1991 nr 4  
P. Orawski, Requiem W.A. Mozarta, „Klasyka”, 1998 nr 11  
I. Poniatowska, Faktura fortepianowa Beethoven. Warszawa 1972  
I. Poniatowska, Fortepiany Beethovena, „Klasyka” 1998 nr 7  
D. Gwizdalanka, Brzmienie kwartetów smyczkowych Beethovena, Poznań 1991  
D. Gwizdalanka, Idiom kwartetowy w twórczości Haydna, „Muzyka”, 1985 nr 2  
D. Gwizdalanka, Przewodnik po muzyce kameralnej, Kraków 1996  
S. Paczkowski, „Mój język rozumie cały świat”. O symfoniach J. Haydna. „Klasyka” 1998 nr 3  
A. Nowak-Romanowicz, Klasycyzm, seria: Historia muzyki polskiej

### **ROMANTYZM**

Romantik, MGG, t. 11  
Romantic, The New Grove Dictionary, t. 16  
Einstein A., Muzyka w epoce romantyzmu, Kraków 1983  
Golianek R.D., Muzyka programowa XIX wieku. Idea i interpretacja. Poznań 1998  
Helman Z., Romantyzm a opera włoska I poł XIX w., „Pagine” t.4, Kraków 1980  
Jarociński S., Ideologia romantyczne, Kraków 1979  
Mianowski J., Miłość i ból I świat, i marzenie! Niemiecka pieśń romantyczna, „Klasyka” 1998, nr 6  
Padoan M., Myśl romantyczna i opera włoska, „Pagine”, t.4, Kraków 1980  
Tomaszewski M., Od wyzwania do wołania. Studia nad pieśnią romantyczną, Kraków 1997  
Zajac Z., A. Bruckner jako symfonik, „Ruch Muzyczny, 1984, nr 20”  
Golianek R.D, Przekłete dziedzictwo Beethovena. Orkiestra w XIX wieku. „Klasyka” 1998 nr 9  
Manifesty romantyzmu, opr. A. Kowalczykova, Warszawa 1975  
M. Tomaszewski, Chopin. Człowiek. Dzieło. Rezonans, Poznań 1998  
T. Strumiłło, Źródła i początki romantyzmu w muzyce polskiej, Kraków 1956  
Pieśń artystyczna narodów i Europy, w Muzyka i liryka nr 8, Kr. 1999  
Opera Polska w XVIII i XIX wieku, Poznań 2000

Pieśń w twórczości K. Szymanowskiego i jemu współczesnych, Studia pod red. Z. Helman, Kraków 2001

Z. Helman, Neoklasycyzm w muzyce polskiej, Kraków 1985

**XX i XXI wiek**

Helman Z., Neoklasycyzm w muzyce polskiej XX wieku, Kraków 1985

Rognoni L., Wiedeńska Szkoła Muzyczna, Kraków 1978

Gołąb M., Dodekafonia, Bydgoszcz 1987

Jarzębska A., Idee relacji serialnych w muzyce XX wieku, Kraków 1995

Hermann A., Analiza muzyki XX wieku. Zeszyt 1: Atonalność i dodekafonia, Kraków 2002

Skowron Z., Nowa muzyka amerykańska, Kraków 1995

Jarociński S. Debussy a impresjonizm i symbolizm, Kraków 1966

Jarociński S. Grupa Sześciu a Debussy, Muzyka 1979 nr 4

Strawiński I., Poetyka muzyczna, Res Facta nr 4

Jarzębska A., Strawiński. Myśl i muzyka, Kraków 2022

Meyer K. Szostakowicz i jego czasy, Warszawa 1999

Muzyka polska a modernizm, Kraków 1986

**Literatura uzupełniająca**

**Biblioteki wirtualne i zasoby on-line**